

Mirosław Marek

PARP, Prezes Zarządu

**Wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem
działalności innowacyjnej- działania PARP**

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) jest państwową osobą prawną powołaną na mocy ustawy w 2001 roku w wyniku przekształcenia Polskiej Fundacji Promocji i Rozwoju Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Podlega Ministrowi Gospodarki. W 2002 roku została połączona z Agencją Techniki i Technologii oraz Polską Agencją Rozwoju Regionalnego. Jest to jedna ze zmian wynikająca z opracowanego przez Rząd pakietu "Przedewszystkim przedsiębiorczość". Dzięki konsolidacji powstała jedna instytucja, która zarządza funduszami przeznaczonymi na rozwój przedsiębiorczości pochodzącymi z budżetu państwa oraz Unii Europejskiej. Pozwoli to na większą skuteczność w realizacji programów i bardziej efektywną kontrolę wykorzystania funduszy. Łatwiej też będzie firmom uzyskać informacje o dostępnej dla nich pomocy.

Głównym celem polityki Rządu wobec małych i średnich przedsiębiorstw jest kształtowanie warunków dla tworzenia i pełnego wykorzystania potencjału rozwojowego tego sektora. Działania, jakie podejmuje Rząd, wynikają z programu polityki „Kierunki działań Rządu wobec małych i średnich przedsiębiorstw do 2002 roku”. Mały i średni przedsiębiorcy, za pośrednictwem PARP, mogą korzystać z szeregu form wsparcia. Agencja udziela dotacji przeznaczonych zarówno na inicjatywy wspierające rozwój przedsiębiorczości, jak i bezpośrednio dla przedsiębiorców.

W ramach w/w. Programu podstawowym produktem Agencji jest dotacja na finansowanie części kosztów ponoszonych przez firmy z sektora MŚP na uzyskanie certyfikatów w zakresie systemów zarządzania jakością, środowiskiem oraz bezpieczeństwem i higieną pracy. Aby firma mogła skorzystać z tego instrumentu wymagane jest uzyskanie certyfikatu. Dotacja pokrywa 60 % kosztów netto. W zakresie usług doradczych i szkoleniowych wysokość dotacji nie może przekroczyć 20.000 zł dla firm małych i 25.000 zł dla firm średnich, zaś w przypadku audytu certyfikacyjnego 6.000 zł dla firm małych i 12.000 zł dla firm średnich. Wg wstępnych szacunków Agencja w 2002 roku udzieli ok. 1500 tego typu dotacji, co oznacza, że połowa firm w Polsce wprowadzających ISO dostaje dotację z PARP.

Kolejnym instrumentem wspierającym rozwój sektora MŚP jest dotacja na przygotowanie do uczestnictwa w rynku kapitałowym, wprowadzona i prowadzona równoległe z kampanią edukacyjno-informacyjną skierowaną do MSP, której celem jest przekonanie przedsiębiorców do poszukiwania źródeł finansowania na rynku kapitałowym. Wg naszej opinii stan wiedzy przedsiębiorców na ten temat rynku krajowego jest niewystarczający. W ramach naszej dotacji przedsiębiorca może ubiegać się o dotację do 100 000 zł, która ma być przeznaczona na pokrycie części kosztów usług doradczych, związanych z dopuszczeniem akcji emitowanych przez przedsiębiorcę do publicznego obrotu i wprowadzeniem ich na nieurzędowy, regulowany rynek papierów wartościowych. Warunkiem otrzymania dotacji jest dopuszczenie akcji do publicznego obrotu.

Kolejną usługą oferowaną przez PARP w ramach Programu jest bezpłatne doradztwo. PARP na terenie kraju utrzymuje 130 punktów konsultacyjno-doradczych, dla małych i średnich firm oraz osób rozpoczynających działalność gospodarczą. W ramach tej usługi firma lub przedsiębiorca mogą liczyć na 10 darmowych godzin doradczych rocznie. Punkty doradcze oferują również doradztwo na temat dostępnych programów pomocowych finansowanych z Unii Europejskiej oraz budżetu państwa.

PARP dotuje również szkolenia dla małych firm oraz osób zarządzających (np. właścicieli, współwłaścicieli, pełnomocników, prokurentów). Dotacje pokrywają do poziomu 60% ceny netto szkolenia, ale nie mogą wynieść więcej niż 5000 złotych na firmę. W ramach usługi prowadzone są następujące szkolenia z następujących tematów:

- zarządzanie zasobami przedsiębiorstwa,
- przepisy prawne związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (ze szczególnym uwzględnieniem przepisów prawnych w UE),
- zastosowanie technik informacyjnych w przedsiębiorstwie,
- marketing
- finansowanie rozwoju przedsiębiorstwa

PARP zarządza również funduszami przeznaczonymi na rozwój przedsiębiorczości pochodzącymi z Unii Europejskiej. Środki programu PHARE są programami prowadzonymi w cyklach rocznych, a realizowanych w cyklach wieloletnich, co oznacza, że na obecnym

etapie PARP realizuje projekty projektowane w roku 2000. Pod koniec tego roku (2002) zaczęła się realizacja programu PHARE 2001.

W ramach PHARE 2000 prowadzono dwa rodzaje programów pomocowych:

Pierwszy rodzaj programów, tzw. „Programy krajowe”, programy o charakterze doradczo-szkoleniowym dostępne dla adresatów z całej Polski oferowały dotację na:

- a. współfinansowanie kosztów wdrażania systemów kontroli jakości, certyfikacji i standaryzacji w MSP (dotacje od 1000 euro do 7000 euro, pokrywające nie więcej niż 60% całkowitych kosztów); W ramach dotacji można pokryć koszt następujących działań: przygotowanie kadry MŚP do zarządzania jakością, uzyskanie certyfikatów zgodności dla wyrobów, surowców, maszyn i urządzeń, aparatury i personelu (uzyskanie zgodności wyrobów zgodnie z dyrektywami UE, nadawanie znaku CE), uzyskiwanie certyfikatu specyficznego systemu jakości w wybranych sektorach przemysłu, doskonalenie systemów zarządzania po uzyskaniu certyfikatu;
- b. współfinansowanie usług doradczych w zakresie rozwoju firm w oparciu o innowacje i nowe technologie (dotacje od 1 500 euro do 10 000 euro, pokrywające nie więcej niż 60% całkowitych kosztów); W ramach dotacji można pokryć koszt następujących działań: oceny technologii stosowanych przez przedsiębiorcę (audit technologiczny), przygotowanie do wdrożenia nowych technologii, wdrażanie pozyskanych technologii, wdrażanie własnych rozwiązań technologicznych;
- c. współfinansowanie szkoleń dla kadr MSP prywatyzowanych drogą leasingu pracowniczego, w obszarach wiedzy warunkującej uzyskiwanie konkurencyjności w obliczu wchodzenia polski na jednolity rynek europejski (dotacje od 1 500 euro do 10 000 euro, pokrywające nie więcej niż 80% całkowitych kosztów)

Drugi, rodzaj programów to tzw. „Programy regionalne”. W ich skład wchodzi programy doradczo-informacyjne oraz dotacje inwestycyjne dostępne dla firm z sektora MŚP z 5 wybranych województw (program objął następujące województwa: warmińsko-mazurskie, śląskie, podkarpackie, lubelskie, podlaskie). W skład programów regionalnych weszły następujące programy:

1. Program Rozwoju Przedsiębiorstw (PRP), polegający na dofinansowaniu kosztów usług związanych z opracowaniem i realizacją wewnętrznych programów rozwoju, w tym:

1. oceny pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstwa;
2. rozwoju strategii przedsiębiorstwa;
3. planowania inwestycyjnego.

Na realizację programu PRP przeznaczono 4,17 milionów euro (w tym na województwo śląskie przeznaczono 0,73 mln euro, na lubelskie 1,98 mln euro, na podkarpackie 1,33 mln euro, a na warmińsko- mazurskie 0,13 mln euro). Wysokość dotacji nie mogła być niższa niż 1 500 euro i nie wyższa niż 5 000 euro. Dotacja mogła pokryć nie więcej niż 60% całkowitych kosztów.

2. Fundusz Dotacji Inwestycyjnych, polegający na przyznawaniu dotacji dla MSP na projekty inwestycyjne, w tym na zakup nowych technologii i urządzeń. Program objął 5 województw (w ramach PHARE 2001 programem dotacji inwestycyjnych zostanie objęty cały kraj). W ramach programu wysokość dotacji nie mogła być niższa niż 5 000 euro i nie wyższa niż 50 000 euro. Wartość maksymalnej dotacji nie mogła być wyższa niż 25% wartości projektu. Wkład własny nie mógł być niższy niż 75% wartości projektu (w tym konieczny był kredyt bankowy).

3. Program Rozwoju Przedsiębiorstw Eksportowych (PRPE) polegający na przyznawaniu dotacji dla MSP na opracowanie i wdrażanie planów rozwoju eksportu przedsiębiorstwa, w tym:

1. ocenę konkurencyjnej pozycji przedsiębiorstwa na wybranych rynkach eksportowych
2. opracowanie strategii eksportowej przedsiębiorstwa
3. planowanie inwestycji związanych z działalnością eksportową
4. rozwój rynków eksportowych

Na realizację programu PRPE przeznaczono 3,68 milionów euro (w tym na województwo śląskie przeznaczono 1,13 mln euro, na lubelskie 1,22 mln euro, na podkarpackie 1,33 mln euro). Wysokość dotacji nie mogła być niższa niż 1 500 euro i nie wyższa niż 10 000 euro. Dotacja mogła pokryć nie więcej niż 60% całkowitych kosztów.

Pod koniec 2002 roku rozpocznie się realizacja i dysponowanie środkami w ramach PHARE 2001. W założeniu będzie to rozwinięcie PHARE 2000. program będzie obejmował programy doradczo szkoleniowe oraz dotacje inwestycyjne dostępne we wszystkich 16 województwach. Z środków PHARE 2001 sfinansowane zostaną min następujące programy:

- Fundusz Dotacji Inwestycyjnych (szacowana liczba beneficjentów: 700-900 firm),
- Program Rozwoju Firmy (szacowana liczba beneficjentów: 800 firm)
- Program Rozwoju Firm dla Eksporterów (szacowana liczba beneficjentów: 400 firm)
- Program Rozwoju Firm Internetowych (szacowana liczba beneficjentów: 400 firm)

Budżety poszczególnych poszczególnych programów będą kształtować się na poziomie kilku milionów euro.

Dodatkowo PARP jest organizatorem konkursu Polski Produkt Przyszłości. Konkurs odbywa się w dwóch kategoriach (wyrób przyszłości i technologia przyszłości). Celem konkursu jest promocja nowych innowacyjnych rozwiązań technicznych, zorientowanych na szybkie uruchomienie produkcji. Konkurs objęty jest patronatem Prezes rady Ministrów RP.

Dodatkowo PARP jest ośrodkiem koordynującym dla Krajowego Systemu Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw. KSU świadczy usługi na rzecz sektora MŚP usługi doradcze (prawo, finanse, marketing, zarządzanie, innowacje i technologie, eksport, jakość), szkoleniowe, finansowe (udzielane poręczeń kredytowych, udzielanie pożyczek na rozpoczęcie lub rozwój działalności gospodarczej), informacyjne (kojarzenie partnerów gospodarczych). KSU to ponad 150 ośrodków doradczych w całej Polsce.